

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีษะนาถ จังหวัดสุโขทัย โทร ๐-๕๕๖๗-๑๔๘๒

ที่ สท ๐๔๓๓/๑๕๙

วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง คู่มือป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน สาธารณสุขอำเภอศรีษะนาถ ปีงบประมาณ ๒๕๖๙

เรียน สาธารณสุขอำเภอศรีษะนาถ

ด้วย สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีษะนาถ ได้ทำรายงานวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดที่ ๗ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ข้อ MOIT ๑๘ หน่วยงานมีการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันการทุจริต (การควบคุมความเสี่ยงการทุจริต)

ในการนี้ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีษะนาถ จึงได้มีการทบทวนคู่มือป้องกันการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๙ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคนใช้เป็นแนวทางในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและอนุมัติเผยแพร่บนเว็บไซต์ของสำนักงานต่อไป

(นางสาววัลลภา โกศล)
เจ้าพนักงานสาธารณสุขอาวุโส

(นายเตชทัต หอมบุปผา)
สาธารณสุขอำเภอศรีษะนาถ

คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน

Conflict of interest

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสะเกษ

จังหวัดสุโขทัย

ประกาศเจตนารมณ์

คำกล่าว ประกาศเจตนารมณ์ สุจริตตามรอยพ่อ ขอทำดีเพื่อแผ่นดิน
ของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีษะนาถ

กระทรวงสาธารณสุข

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีษะนาถ ขอประกาศเจตนารมณ์ว่า จะซื่อตรงจงรักภักดี ต่อ
พระมหากษัตริยาธิราชเจ้าทุกพระองค์ ในพระบรมราชจักรีวงศ์ จะเป็นคนดี มีคุณธรรม
ประพฤติ ปฏิบัติตน ในสัมมาอาชีพ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นหลักสำคัญมั่นคง ดำรงตน
อยู่ด้วยความมีเกียรติ และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ไม่กระทำการ
โกงแผ่นดิน หรือใช้ตำแหน่งหน้าที่ หากินบนความทุกข์ยากของประชาชน

และขอถวายสัจวาจา (สัต-จะ-วา-จา) ว่า จะประพฤติปฏิบัติตน ตามรอย
พระยุคลบาท และศาสตร์ของพระราชอาผู้ทรงธรรม จะดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของ
เศรษฐกิจพอเพียง ด้วยความเพียรอันบริสุทธิ์ สืบสานพระราชปณิธาน ยืนเคียงข้างสุจริตชน
เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ของราชอาณาจักรไทยสืบไป

คำนำ

รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้ให้ความสำคัญกับนโยบายการป้องกันและปราบปรามการทุจริตรวมถึงการบริหารราชการแผ่นดินอย่างมีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โดยมีมติให้หน่วยงานภาครัฐทุกหน่วยงานเข้าร่วมการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA)

กระทรวงสาธารณสุข กำหนดมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 3 ป. 1 ค. คือ การปลูกจิตสำนึก การป้องกัน การปราบปราม และสร้างเครือข่ายมุ่งเน้นการป้องกันการทุจริตผ่านกระบวนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสัชชนาลัย จึงจัดทำคู่มือการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โดยรวบรวมหลักการและแนวคิดพร้อมตัวอย่างเพื่อการบริหารจัดการระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ เพื่อลดปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ให้หมดไปในที่สุด

หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสัชชนาลัย รวมถึงผู้ที่สนใจศึกษาเพื่อเป็นการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในการบริหารราชการและการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

สารบัญ

	หน้า
- ความหมายและแนวคิดของผลประโยชน์ทับซ้อน	5
- ความหมายและประเภทของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลกับส่วนรวม	7
- แนวคิดของวิชาการให้ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน	8
- รูปแบบผลประโยชน์ทับซ้อน	9
- ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน	10
- ตัวอย่างประโยชน์ทับซ้อน	11
- แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	13
- มาตรการของรัฐในการป้องกันความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม	13
- แนวทางปฏิบัติทางจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข	15
- แนวทางการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน	16
- มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน	20
- การประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน	31
- กรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนตาม EB 20	32
ภาคผนวก	
- ภาพอินโฟกราฟิกสรุปคู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน	34
เอกสารอ้างอิง	40

ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)

ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตัวและผลประโยชน์ส่วนรวม หรือผลประโยชน์ขัดกันหมายถึงการที่เจ้าหน้าที่รัฐปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลักซึ่งถือเป็นความผิดเชิงจริยธรรมและเป็นความผิดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การทุจริตสำนักงาน ก.พ. ได้นิยามความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ทับซ้อนและผลประโยชน์ส่วนรวมหรือ Conflict of Interests หมายถึง สถานการณ์หรือการกระทำที่บุคคลไม่ว่าจะเป็นนักการเมืองข้าราชการพนักงานบริษัทหรือผู้บริการมีผลประโยชน์ส่วนตัวมากจนมีผลต่อการตัดสินใจหรือการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหน้าที่ที่บุคคลนั้นรับผิดชอบอยู่และส่งผลกระทบต่อประโยชน์ของส่วนรวมกล่าวคือการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตนอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองหรือพวกพ้องมากกว่าประโยชน์ส่วนรวมซึ่งกระทำได้กล่าวว่าจะเกิดขึ้นอย่างรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว ทั้งเจตนาและไม่เจตนาในรูปแบบที่หลากหลายจนกระทั่งกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติที่ไม่เห็นว่าเป็นความผิด ตัวอย่างการกระทำดังกล่าวมีให้เห็นได้มากในสังคมส่งผลให้บุคคลนั้นขาดการตัดสินใจที่เที่ยงธรรมเนื่องจากการยึดผลประโยชน์ส่วนตนเป็นหลักได้ส่งผลเสียหายให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติก่อให้เกิดการกระทำที่ผิดจริยธรรมและจรรยาบรรณของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะแต่ทำหน้าที่กลับตัดสินใจหรือปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตนหรือพวกพ้องเป็นหลัก

นิยามศัพท์และแนวคิดสำคัญ

ผลประโยชน์ส่วนตน (private interest) "ผลประโยชน์" คือ สิ่งใดๆ ที่มีผลต่อบุคคล/กลุ่ม ไม่ว่าจะในทางบวกหรือลบ "ผลประโยชน์ส่วนตน" ไม่ได้ครอบคลุมเพียงผลประโยชน์ด้านการงานหรือธุรกิจของเจ้าหน้าที่ แต่รวมถึงคนที่ติดต่อสัมพันธ์ด้วย เช่น เพื่อนญาติคู่แข่ง ศัตรูเมื่อใดเจ้าหน้าที่ประสงค์จะให้คน เหล่านี้ได้หรือเสียประโยชน์ เมื่อนั้นก็ถือว่ามีเรื่องประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

- ผลประโยชน์ส่วนตน มี 2 ประเภท คือที่เกี่ยวกับเงิน (pecuniary) และที่ไม่เกี่ยวกับเงิน (non-pecuniary)

1. ผลประโยชน์ส่วนตนที่เกี่ยวกับเงิน ไม่ได้เกี่ยวกับการได้มาซึ่งเงินทองเท่านั้น แต่ยังเกี่ยวกับการเพิ่มพูนประโยชน์หรือปกป้องการสูญเสียของสิ่งที่มีอยู่แล้ว เช่น ที่ดิน หุ่น ตำแหน่งในบริษัทที่รับงานจากหน่วยงาน รวมถึงการได้มาซึ่งผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงิน เช่น สัมปทาน ส่วนลดของขั้วญ หรือของที่แสดงน้ำใจไมตรีอื่นๆ

2. ผลประโยชน์ที่ไม่เกี่ยวกับเงิน เกิดจากความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว หรือกิจกรรมทางสังคมวัฒนธรรมอื่น ๆ เช่น สถาบันการศึกษา สมาคม ลัทธิแนวคิด มักอยู่ในรูปความลำเอียง/อคติ/เลือกที่รักมักที่ชัง และมีข้อสังเกตว่าแม้แต่ความเชื่อ/ความคิดเห็นส่วนตัวก็จัดอยู่ในประเภทนี้

หน้าที่สาธารณะ (public duty) หน้าที่สาธารณะของผู้ที่ทำงานให้ภาครัฐ คือ การให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ประโยชน์สาธารณะ (public interest) คนเหล่านี้ไม่จำกัดเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศเท่านั้น แต่ยังรวมถึงคนอื่น ๆ ที่ทำงานให้ภาครัฐ เช่น ที่ปรึกษา อาสาสมัคร

ผลประโยชน์สาธารณะ คือ ประโยชน์ของชุมชนโดยรวม ไม่ใช่ผลรวมของผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคลและไม่ใช้ผลประโยชน์ของกลุ่มคน การระบุผลประโยชน์สาธารณะไม่ใช่เรื่องง่าย แต่ในเบื้องต้นเจ้าหน้าที่ภาครัฐสามารถให้ความสำคัญอันดับต้นแก่สิ่งนี้โดย

- ทำงานตามหน้าที่อย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ
- ทำงานตามหน้าที่ตามกรอบและมาตรฐานทางจริยธรรม
- ระบุผลประโยชน์ทับซ้อนที่ตนเองมีหรืออาจจะมีและจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
- ให้ความสำคัญอันดับต้นแก่ผลประโยชน์สาธารณะ มีความคาดหวังว่าเจ้าหน้าที่ต้องจำกัดขอบเขตที่ประโยชน์ส่วนตนจะมามีผลต่อความเป็นกลางในการทำหน้าที่
- หลีกเลี่ยงการตัดสินใจหรือการทำหน้าที่ที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน
- หลีกเลี่ยงการกระทำ/กิจกรรมส่วนตนที่อาจทำให้คนเห็นว่าได้ประโยชน์จากข้อมูลภายใน
- หลีกเลี่ยงการใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือทรัพยากรของหน่วยงานเพื่อประโยชน์ส่วนตน
- ป้องกันข้อครหาว่าได้รับผลประโยชน์ที่ไม่สมควรจากการใช้อำนาจหน้าที่
- ไม่ใช้ประโยชน์จากตำแหน่งหรือข้อมูลภายในที่ได้ขณะอยู่ในตำแหน่ง ขณะที่ไปหาตำแหน่งงานใหม่

ผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interests)

องค์กรสากล คือ Organization for Economic Cooperation and Development (OECD)

นิยามว่าเป็นความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ทับซ้อนมี 3 ประเภท คือ

1. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง (actual) มีความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและสาธารณะเกิดขึ้น
2. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เห็น (perceived & apparent) เป็นผลประโยชน์ทับซ้อนที่คนเห็นว่ามีแต่จริงๆอาจไม่มีก็ได้ถ้าจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนประเภทนี้อย่างขาดประสิทธิภาพ ก็อาจนำมาซึ่งผลเสียไม่น้อยกว่าการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดขึ้นจริง ข้อนี้แสดงว่าเจ้าหน้าที่ไม่เพียงแต่จะต้องประพฤติตนอย่างมีจริยธรรมเท่านั้น แต่ต้องทำให้คนอื่น ๆ รับรู้และเห็นด้วยว่าไม่ได้รับประโยชน์เช่นนั้นจริง
3. ผลประโยชน์ทับซ้อนที่เป็นไปได้ (potential) ผลประโยชน์ส่วนตนที่มีในปัจจุบันอาจจะทับซ้อนกับผลประโยชน์สาธารณะได้ในอนาคต

หน้าที่ทับซ้อน (conflict of duty) หรือผลประโยชน์เบียดซ้อนกัน (competing interests)

มี 2 ประเภท

1. ประเภทแรก เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่ง เช่น เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานและเป็นคณะกรรมการด้านระเบียบวินัยประจำหน่วยงานด้วย ปัญหาจะเกิดเมื่อไม่สามารถแยกแยะบทบาทหน้าที่ทั้งสองออกจากกันได้อาจทำให้ทำงานไม่มีประสิทธิภาพ หรือแม้กระทั่งเกิดความผิดพลาดหรือผิดกฎหมาย ปกติหน่วยงานมักมีกลไกป้องกันปัญหานี้โดยแยกแยะบทบาทหน้าที่ต่างๆ ให้ชัดเจน แต่ก็ยังมีปัญหาได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงานที่มีกำลังคนน้อยหรือมีเจ้าหน้าที่บางคนเท่านั้นที่สามารถทำงานบางอย่างที่คนอื่นๆ ทำไม่ได้คนส่วนใหญ่ไม่ค่อยห่วงปัญหานี้กันเพราะดูเหมือนไม่มีเรื่องผลประโยชน์ส่วนตนมาเกี่ยวข้อง

2. ประเภทที่สอง เกิดจากการที่เจ้าหน้าที่มีบทบาทหน้าที่มากกว่าหนึ่งบทบาท และการทำบทบาทหน้าที่ในหน่วยงานหนึ่งนั้น ทำให้ได้ข้อมูลภายในบางอย่างที่อาจนำมาใช้เป็นประโยชน์แก่การทำบทบาทหน้าที่ให้แก่อีกหน่วยงานหนึ่งได้ผลเสียคือ ถ้านำข้อมูลมาใช้ก็อาจเกิดการประทุมิชอบหรือความลำเอียง/อคติต่อคนบางกลุ่มควรถือว่าหน้าที่ทับซ้อนเป็นปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนด้วย เพราะว่ามีหลักการจัดการแบบเดียวกัน นั่นคือการตัดสินใจทำหน้าที่ต้องเป็นกลางและกลไกการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อนก็สามารถนำมาจัดการกับหน้าที่ทับซ้อนได้

ความหมายและประเภทของการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลกับประโยชน์ส่วนรวม

ความขัดแย้ง (Conio) สถานการณ์ที่ขัดกัน ไม่ลงรอยเป็นเหตุการณ์อันเกิดขึ้นเกิดขึ้นเมื่อบุคคลไม่สามารถตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ความขัดแย้งอาจเกิดขึ้นได้จากความไม่ลงรอยกันในเรื่องความคิด แนวทางปฏิบัติ หรือผลประโยชน์

ผลประโยชน์ส่วนตน (Private Interests) เป็นผลตอบแทนที่บุคคลได้รับ โดยเห็นว่ามีคุณค่าที่จะสนองตอบความต้องการของตนเองหรือของกลุ่มที่ตนเองเกี่ยวข้อง ผลประโยชน์เป็นสิ่งจูงใจให้คนเรามีพฤติกรรมต่างๆ เพื่อสนองความต้องการทั้งหลาย (เพ็ญศรี วานนท์(2527154)

ผลประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) หมายถึง สิ่งใดก็ตามที่ทำให้ประโยชน์สุขแก่บุคคลทั้งหลายในสังคม ผลประโยชน์สาธารณะ ยังหมายรวมถึงหลักประโยชน์ต่อมวลสมาชิกในสังคม

ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (conflict Of interests) เป็นสถานการณ์ที่บุคคลในฐานะพนักงานหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ในการแสวงประโยชน์แก่ตนเอง กลุ่มหรือพวกพ้อง ซึ่งเป็นการละเมิดทางจริยธรรม และส่งผลกระทบต่อผลประโยชน์สาธารณะ คำอื่นที่มีความหมายถึงความขัดแย้งกันแห่งผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม ได้แก่ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน ความขัดกันระหว่างผลประโยชน์ของผู้ดำรงตำแหน่งสาธารณะและรวมถึงคอร์รัปชั่นเชิงนโยบาย คอร์รัปชั่นสีเทา

แนวคิดของวิชาการให้ความหมายของผลประโยชน์ทับซ้อนไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. ความหมายอย่างกว้างหมายรวมถึงการปฏิบัติงานตามตำแหน่งหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างต่อเนื่องต่อหน่วยงานหรือองค์การหรือต่อส่วนรวมแต่ดำเนินการตัดสินใจปฏิบัติหน้าที่โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของตนเอง ครอบครัว และเพื่อนฝูง

2. ผลประโยชน์ทับซ้อนสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในหน่วยงาน ภาครัฐ องค์กรธุรกิจ สถาบันการศึกษาขององค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรวิชาชีพต่างๆ โดยสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในระดับนโยบายของชาติ หน่วยงานราชการ และองค์กรในระดับท้องถิ่น ดังนั้นผลประโยชน์ทับซ้อนจึงมีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่ไม่กี่ร้อยบาท ไปจนถึงนับหมื่นล้านบาท และในบางกรณีความเสียหายได้ปรากฏออกมาในรูปของที่เป็นวัตถุโดย แต่ยักรวมถึงผลประโยชน์มิใช่วัตถุอีกด้วย

3. ผลประโยชน์ทับซ้อนมิได้จำกัดเฉพาะผลประโยชน์ของ บุคคลเท่านั้น แต่ยักรวมถึงการมีอคติในการตัดสินใจหรือดำเนินการอันมุ่งตอบสนองต่อผลประโยชน์ของหน่วยงานอีกหน่วยงานหนึ่งด้วย เช่น การที่บุคคลดำรงตำแหน่งซ้อนกันทั้งสองหน่วยงาน อันก่อให้เกิดการทำบทบาทที่ขัดแย้งกัน และมีการใช้อำนาจหน้าที่ของหน่วยงานหนึ่งไปรับใช้ผลประโยชน์ของอีกหน่วยงานหนึ่ง

4. การฉ้อราษฎร์บังหลวง และ “การคอร์รัปชั่น เจริญนโยบาย” (Policy Corruption) ต่างก็เป็นรูปแบบหนึ่งของผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากทั้งสอง รูปแบบต่างเป็นการใช้ตำแหน่งหน้าที่สำหรับมุ่งตอบสนอง ต่อผลประโยชน์ส่วนตัวและ/หรือพรรคพวก

มูลเหตุปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน

ปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดจากการพัฒนาการทางการเมืองไทยเปลี่ยนไป จากเดิมที่นักการเมืองและนักธุรกิจเป็นบุคคลคนละกลุ่มกัน กล่าวคือในอดีต นักธุรกิจต้องพึ่งพิงนักการเมือง เพื่อให้ให้นักการเมืองช่วยเหลือสนับสนุนธุรกิจของตน ซึ่งในบางครั้งสิ่งที่นักธุรกิจต้องการนั้น มิได้รับการตอบสนองจากนักการเมืองทุกครั้งเสมอไปนักธุรกิจก็ต้องจ่ายเงินจำนวนมากแก่นักการเมือง ในปัจจุบันนักธุรกิจจึงใช้วิธีการเข้ามาเล่นการเมืองเองเพื่อให้ตนเองสามารถเข้ามาเป็นผู้กำหนดนโยบายและออกกฎหมายต่างๆ ในสังคมได้ และที่สำคัญคือทำให้ข้าราชการต่างๆต้องปฏิบัติตามคำสั่ง

ผลประโยชน์ทับซ้อน ภาษาไทยใช้อยู่ 3 อย่าง

1. ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม
2. ผลประโยชน์ทับซ้อน
3. ผลประโยชน์ขัดกัน

รูปแบบผลประโยชน์ทับซ้อน

การรับผลประโยชน์ (Accepting Benefits) ได้แก่

- การรับของขวัญหรือของกำนัลที่มีค่าอื่นๆ ซึ่งส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่
- การที่บริษัทสนับสนุนการเดินทางไปประชุม/ดูงานในต่างประเทศ ของผู้บริหารและอาจรวมถึงครอบครัว

- การที่หน่วยงานราชการรับเงินบริจาคสร้างสำนักงานจากบริษัทธุรกิจที่ติดต่อกับหน่วยงาน
- เจ้าหน้าที่ของรัฐรับของแถมหรือผลประโยชน์ในการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง
- การที่บุคคลปฏิบัติหน้าที่เอาผลประโยชน์ส่วนตัวไปพัวพันในการตัดสินใจ เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อตนเองและเป็นการเสียประโยชน์ของทางการ

การกระทำที่อยู่ในข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน

- รับผลประโยชน์ (Accepting Benefits) คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานสรรพากรแล้วรับเงินจากผู้มา เสียภาษี หรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วไปรับไม้กอล์ฟจากร้านค้า เป็นต้น
- ใช้อิทธิพล (Influence Peddling) เป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม
- ใช้ทรัพย์สินของนายจ้างเพื่อประโยชน์ส่วนตัว (Using employer's property for private advantage) ได้แก่ การใช้รถราชการ หรือใช้คอมพิวเตอร์ของราชการทำงานส่วนตัว เป็นต้น
- ใช้ข้อมูลลับของราชการ (Using confidential information) เช่น รู้ว่าราชการจะตัดถนน แล้วรีบชิงไปซื้อที่ดินหน้าไว้ก่อน
- รับงานนอก (Outside employment or moonlighting) ได้แก่ การเปิดบริษัทหากินซ้อนบริษัทที่ตนเองทำงาน เช่น เป็นพนักงานขายแอบเอาสินค้าตัวเองมาขายแข่ง หรือเช่นนักบัญชีที่รับงานส่วนตัวจนไม่มีเวลาทำงานบัญชีในหน้าที่ให้ราชการ
- ทำงานหลังออกจากตำแหน่ง (Post Employment) เป็นการไปทำงานให้ผู้อื่นหลังออกจากงานเดิมโดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลที่เดิมมาซึ่งงาน หรือเอาประโยชน์โดยไม่ชอบธรรม เช่น เอาความรู้ในนโยบายและแผนของธนาคารชาติไปช่วยธนาคารเอกชนหลังเกษียณ

ประเภทของผลประโยชน์ทับซ้อน

- การใช้ตำแหน่งไปดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของตนเองโดยตรง
- ใช้ตำแหน่งไปช่วยเหลือญาติสนิทมิตรสหาย
- การรับผลประโยชน์โดยตรง
- การแลกเปลี่ยนผลประโยชน์โดยใช้ตำแหน่งหน้าที่การงาน
- การนำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ส่วนตัว
- การนำข้อมูลอันเป็นความลับของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว
- การทำงานอีกแห่งหนึ่ง ที่ขัดแย้งกับแห่งเดิม

- ผลประโยชน์ทับซ้อนจากการเปลี่ยนสถานที่ทำงาน
- การปิดบังความผิด

ตัวอย่างประโยชน์ทับซ้อน

- การนำทรัพย์สินของหน่วยงานมาใช้ประโยชน์ส่วนตัว เช่น ใช้โทรศัพท์ของหน่วยงานติดต่อธุระส่วนตัว นำรถราชการไปใช้ในธุระส่วนตัว เป็นต้น
- การใช้อำนาจหน้าที่ช่วยญาติหรือบุคคลอื่นให้เข้าทำงาน
- การใช้ข้อมูลของหน่วยงานเพื่อแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง เจ้าหน้าที่ของรัฐทราบมาตรฐาน (๑๐๐) วัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ในการประมูลแล้วให้ข้อมูลกับบริษัทเอกชนเพื่อให้ได้เปรียบในการประมูล
- การรับงานนอกแล้วก่อให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของตน เจ้าหน้าที่ของรัฐอาศัยตำแหน่งหน้าที่ทางราชการรับจ้างเป็นที่ปรึกษาโครงการให้บริษัทเอกชน เจ้าหน้าที่รัฐนำเวลาราชการไปทำงานส่วนตัว
- การนำบุคลากรของหน่วยงานมาใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว
- การรับสินบนหรือรับของขวัญในรูปของเงินหรือผลประโยชน์อื่นใด ส่งผลให้มีการตัดสินใจที่เอื้อประโยชน์แก่ผู้ให้สินบนหรือบุคคลอื่น
- การเข้าทำงานหลังจากออกจากงานเดิมโดยใช้ความรู้ ประสบการณ์ หรืออิทธิพลจากที่เคยดำรงตำแหน่งมารับงาน หรือเอาประโยชน์ให้กับตนเองหรือพวกพ้อง เช่น เคยทำงานเป็นผู้บริหารหน่วยงานกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม แล้วไปทำงานในบริษัทผู้ให้บริการโทรศัพท์
- การลัดคิวให้กับผู้ใช้บริการที่คุ้นเคย
- การส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานแสวงหาประโยชน์ส่วนตัว
- การให้ของขวัญหรือของกำนัลเพื่อหวังความก้าวหน้า หรือหวังผลประโยชน์ที่มีที่มิชอบ
- การซื้อขายตำแหน่ง การจ่ายผลประโยชน์ทั้งที่เป็นตัวเงินและประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนระดับ ตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ
- การเพิกเฉยต่อการรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม
- การเรียกร้องผลตอบแทนจากการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่เพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม
- การที่มีหน้าที่ดูแลหรือจัดการกิจการหรือโครงการใด แล้วเข้ามีส่วนได้เสียเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือผู้อื่น
- การใช้ตำแหน่งหน้าที่หาประโยชน์ให้กับตนเอง ครอบครัว หรือพวกพ้อง เช่น เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้อำนาจหน้าที่ทำให้บริษัทของตนหรือครอบครัวได้งานรับเหมาของรัฐ เจ้าหน้าที่ฝ่ายจัดซื้อจัดจ้างทำสัญญาซื้ออุปกรณ์สำนักงานจากบริษัทของครอบครัวตนเอง

การรับผลประโยชน์ต่างๆ (Accepting Benefit)

- การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือการเป็นสัญญา
- การทำงานหลังเกษียณ (Post-employment)
- การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting)
- การใช้ข้อมูลภายใน (Inside information)
- การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-barreling)

การรับประโยชน์ต่างๆ

- การรับของขวัญจากบริษัทต่างๆ
- บริษัทสนับสนุนค่าเดินทางไปดูงานต่างประเทศ
- หน่วยราชการรับเงินบริจาคจากธุรกิจที่เป็นลูกค้าของหน่วยงาน
- ได้รับของแถมหรือผลประโยชน์อื่นใดจากการจัดซื้อจัดจ้าง
- การที่คณะกรรมการกู้เงินจากสถาบันการเงินในการกำกับดูแล
- การที่คณะกรรมการฟากญาติพี่น้องหรือคนที่คุ้นเคยเคยเข้าทำงานในรัฐวิสาหกิจที่ตนกำกับดูแล

ประโยชน์อันคำนวณเป็นเงินได้

- การปลดหนี้หรือการลดหนี้ให้เปล่า
- การให้ยืมโดยไม่คิดดอกเบี้ย
- การเข้าค้าประกันโดยไม่คิดค่าธรรมเนียม
- การให้ค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียมการเป็นตัวแทน
- การขาย การให้เช่าซื้อทรัพย์สิน เกินมูลค่าที่เป็นจริงตามที่ปรากฏเห็นในท้องตลาด
- การใช้สถานที่ ยานพาหนะ หรือทรัพย์สิน โดยไม่คิดค่าเช่าหรือค่าบริการน้อยกว่าที่คิดกับบุคคล

อื่นโดยปกติทางการค้า

- การให้ใช้บริการโดยไม่คิดค่าบริการ หรือคิดค่าใช้บริการน้อยกว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า

การค้า

- การให้ส่วนลดในสินค้า หรือทรัพย์สินที่จำหน่าย โดยการให้ส่วนลดมากกว่าที่ให้กับบุคคลอื่น

โดยปกติทางการค้า

- การให้เดินทาง หรือขนส่งบุคคล หรือสิ่งของโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่า

บุคคลอื่นโดยปกติทางการค้า

- การจัดเลี้ยง การจัดมหรสพ หรือการบันเทิงอื่น ให้โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย หรือคิดค่าใช้จ่ายน้อยกว่า

กว่าที่คิดกับบุคคลอื่น โดยปกติทางการค้า

ข้าราชการประจำกับกิจกรรมที่มีความเสี่ยง

- การรับผลประโยชน์หรือการเรียกร้องสิ่งตอบแทนจากการปฏิบัติงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
- การรับงานนอกหรือการทำธุรกิจที่เบียดบังเวลาราชการ/งานโดยรวมของหน่วยงาน
- การทำงานหลังเกษียณให้กับหน่วยงานที่มีผลประโยชน์ขัดกับหน่วยงานต้นสังกัดเดิม
- การนำราชการไปใช้ในกิจธุระส่วนตัวและในหลายกรณีมีการเบกน้ำมันด้วย
- การนำบุคลากรของหน่วยงานไปใช้เพื่อการส่วนตัว
- การรับงานจากภายนอกจนกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ประจำ
- การใช้สิทธิในการเบิกจ่ายยาให้แก่ญาติแล้วนำยาไปใช้ที่คลินิกส่วนตัว
- การรับประโยชน์จากระบบการลือคับัตรคิวให้แก่เจ้าหน้าที่หรือญาติเจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน

แนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

"ความขัดแย้ง ระหว่าง บทบาท" (Conflict of roles) หมายความว่าบุคคลดำรงตำแหน่งที่มีบทบาทสองบทบาทขัดแย้งกัน เช่น นายสมชายเป็นกรรมการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าทำงาน โดยที่บุตรสาวของสมชายเป็นผู้สมัครสอบคนหนึ่งด้วย ซึ่งในกรณีนี้ถือว่าเกิด "การดำรงตำแหน่งอันหมิ่นเหม่ต่อการเกิดปัญหาผลประโยชน์ทับซ้อน" แต่ในกรณีนี้ถือว่ายังมีได้ไปสู่การทำการกระทำความผิดแต่ประการใด เช่น การสอบบุคคลยังมีได้เกิดขึ้นจริง หรือมีการสอบเดขึ้นแล้วแต่นายสมชายสามารถวางตัวเป็นกลางมิใช่ช่วยเหลือบุตรสาวของตนแต่ประการใด เป็นต้น

ถ้าเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน จะต้องถอนตัวออกอย่างสมบูรณ์จากการเป็นผู้มีส่วนในการตัดสินใจ แสดงความคิดเห็น ละเว้นจากการให้คำปรึกษา และงดออกเสียง(Recusal) เช่น ในกรณีที่สมชายเป็นกรรมการสอบคัดเลือกบุคลากรเข้าทำงานโดยมีบุตรสาวของตนสมัครเข้าร่วมสอบคัดเลือกด้วยนั้น ซึ่งในสถานการณ์เช่นนี้ สมชายจะต้องลาออกจากการเป็นกรรมการสอบคัดเลือก เพื่อเป็นการถอนตัวออกจากการเกี่ยวข้องกับสถานการณ์อันหมิ่นเหม่ต่อผลประโยชน์ทับซ้อนอย่างสูง

มาตรการของรัฐในการป้องกันความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม

1. กำหนดคุณสมบัติพึงประสงค์และคุณสมบัติต้องห้ามของรัฐ การเปิดเผยข้อมูลทรัพย์สินและหนี้สินและธุรกิจครอบครัวต่อสาธารณะ กำหนดข้อพึงปฏิบัติ (Code of Conduct)

ตัวอย่างข้อไม่พึงปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐ

1. เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่พึงรับของตอบแทน ที่เป็นและไม่ใช่ตัวเงินที่มีมูลค่าสูงเกินความเหมาะสม และได้มาโดยมิชอบ

2. เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่พึงตัดสินใจในหน้าที่การทำงาน โดยมีเรื่องการเงินและการเมืองเข้ามาเกี่ยวรื่อง เช่น การคะแนนเสียงของข้าราชการเพื่อออกกฎหมายหรือกระทำการอื่นใดที่มีผลกระทบต่อส่วนรวม

3. เจ้าหน้าที่ของรัฐไม่พึงทำงานในตำแหน่งที่เกี่ยวข้องในภาคธุรกิจ หลังพ้นตำแหน่งราชการ เป็นการป้องกันมิให้ผู้ดำรงตำแหน่งทางราชการนำข้อมูลลับภายในหน่วยงานราชการที่ทราบไปใช้โยชน์หลังออกจากตำแหน่งแล้วและป้องกันการใช้สิทธิพิเศษในการติดต่อกับหน่วยงานราชการในฐานะที่เคยดำรงตำแหน่งสำคัญในหน่วยงานราชการมาแล้ว

หลักการ 4 ประการสำหรับการจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน

1. ป้องกันผลประโยชน์สาธารณะ
2. สนับสนุนความโปร่งใสและความรับผิดชอบ
3. ส่งเสริมความรับผิดชอบต่อส่วนบุคคลและปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง
4. สร้างวัฒนธรรมองค์กร แนวทางการบริหารเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

กรอบการทำงานมี 6 ขั้นตอน

1. ระบุว่าผลประโยชน์ทับซ้อนแบบใดบ้างที่มักเกิดขึ้นในองค์กร
2. พัฒนานโยบายที่เหมาะสม รวมถึงกลยุทธ์การจัดการและแก้ไขปัญหา
3. ให้การศึกษาแก่เจ้าหน้าที่และผู้บริหารระดับต่างๆรวมถึง เผยแพร่นโยบาย การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนให้ทั่วถึงในองค์กร
4. ดำเนินการเป็นแบบอย่าง
5. สื่อสารให้ผู้มีส่วนได้เสีย ผู้รับบริการ ผู้สนับสนุนองค์กร และชุมชนทราบถึงความมุ่งมั่นในการจัดการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน
6. บังคับใช้นโยบายและทบทวนนโยบายสม่ำเสมอ

แนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข (MOPH Code of Cond)

จรรยาบรรณ หมายถึง หลักความประพฤติอันเหมาะสมตามแนวทางของจริยธรรม คุณธรรมหรืออุดมการณ์ซึ่งเป็นหลักสากลที่วิญญูชนทั่วไปเห็นว่าดีงาม

กระทรวงสาธารณสุขจึงได้ให้ความสำคัญของการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติตนตามหลักจรรยาบรรณและศีลธรรมอันดี สอดคล้องกับค่านิยมกระทรวงสาธารณสุข เพื่อให้บุคลากรกระทรวงสาธารณสุขมีภาพลักษณ์ที่ดี เป็นที่ศรัทธาของประชาชน อันเป็นส่วนสำคัญในการมุ่งสู่เป้าหมายของกระทรวงสาธารณสุข "ประชาชนสุขภาพดี เจ้าหน้าที่มีความสุข ระบบสุขภาพยั่งยืน"

แนวทางปฏิบัติตามจรรยาบรรณกระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดทำขึ้น เพื่อให้บุคลากรของกระทรวงฯ ได้ใช้เป็นแนวทางความประพฤติและปฏิบัติตนให้เป็นไปตามจรรยาบรรณ ระเบียบ กฎหมาย และค่านิยมองค์กรที่มีอยู่ โดยการดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้องทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อร่วมกันเลือกประเด็นจรรยาบรรณที่น่าจะสามารถนำมาใช้ในการป้องกันหรือแก้ไขปัญหาที่พบบ่อยในบริบทปัจจุบันอันมักเกิดจากความประพฤติหรือการปฏิบัติตนที่ยังไม่เหมาะสมของบุคลากรได้

จากนั้นจึงใช้หลักของการสร้าง Code of Conduct โดยนำประเด็นเหล่านั้นมาด้วยความสำคัญและอธิบายเพิ่มเติมด้วยสำนวนภาษาเข้าใจง่าย พร้อมทั้งยกตัวอย่างที่สื่อให้เข้าใจได้ทันทีว่าสิ่งใดควรทำหรือสิ่งใดควรหลีกเลี่ยง และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น จะใช้วิธีหรือหลักการใดในการแก้ไข

2. การให้ - การรับของขวัญและผลประโยชน์

เนื่องจากความเชื่อถือว่าวางใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐว่าต้องการตัดสินใจและกระทำหน้าที่ โดยยึดผลประโยชน์สาธารณะเป็นหลักปราศจากผลประโยชน์ส่วนบุคคล หากข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐคนใดรับของขวัญและผลประโยชน์ที่ทำให้มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำหน้าที่ถือว่าการประพฤติมิชอบ จึงเป็นการขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมได้ด้วยเช่นกัน

อะไรคือของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่ใช้ในความหมายนี้

- ของขวัญและประโยชน์อื่นใด หมายถึง สิ่งใดๆ หรือบริการใดๆ (เงิน ทรัพย์สิน สิ่งของบริการ หรืออื่นๆ ที่มีมูลค่า) ที่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ภาครัฐให้และหรือได้รับที่นอกเหนือจากเงินเดือนรายได้ และผลประโยชน์จากการจ้างงานในราชการปกติ

- ของขวัญและผลประโยชน์อื่นใดสามารถตีค่าตีราคาเป็นเงิน หรืออาจไม่สามารถตีค่าตีราคาได้

- ของขวัญที่สามารถตีราคาได้ (Tangible gifts) หมายถึง สินค้าบริโภค ความบันเทิง การต้อนรับ ให้ที่พัก การเดินทาง อุปกรณ์เครื่องใช้ เช่น ตัวอย่างสินค้า บัตรของขวัญ เครื่องใช้ส่วนตัว บัตรกำนัล บัตรลดราคาสินค้าหรือบริการ และเงิน เป็นต้น

- ของขวัญและประโยชน์อื่นใดที่คิดเป็นราคาไม่ได้ (intangible gifts and benefits) หมายถึง สิ่งใดๆหรือบริการใดๆที่ไม่สามารถคิดเป็นราคาที่จะซื้อขายได้ อาทิเช่น การให้บริการส่วนตัวการปฏิบัติด้วยความชอบส่วนตัว การเข้าถึงประโยชน์ หรือการสัญญาว่าจะให้หรือการสัญญาว่าจะได้รับประโยชน์มากกว่าคนอื่นๆ

- แนวทางการดำเนินการตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน : กรณีการให้หรือรับของขวัญ

ในประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้หรือรับของขวัญของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2544 ได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการให้หรือรับของขวัญและและผลประโยชน์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐไว้ ซึ่งสามารถสรุปแนวทางสำคัญได้ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องไม่รับหรือถาพนำถึงการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดนอกเหนือจากทรัพย์สินอันควรได้ตามกฎหมาย เว้นแต่การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาดังต่อไปนี้

1.1 การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่เหมาะสมตามฐานะแห่งตน

1.2 การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติที่มีมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกิน 3,000 บาท

1.3 การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่เป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป

2. หลักเกณฑ์การรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดตามข้อ 1. ให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่ถึง 2 ปีด้วย

3. ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ของขวัญแก่ผู้บังคับบัญชาหรือบุคคลในครอบครัวของผู้บังคับบัญชา นอกเหนือจากกรณีปกติประเพณีนิยมที่มีการให้ของขวัญแก่กันโดยการให้ของขวัญตามปกติประเพณีนิยมนั้น เจ้าหน้าที่ของรัฐจะให้ของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่มีมูลค่าเกิน 3,000 บาท มิได้

4. ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐยินยอมหรือรู้เห็นเป็นใจให้บุคคลในครอบครัวของตนรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เว้นแต่เป็นการรับของขวัญหรือประโยชน์อื่นใดที่ให้ตามปกติประเพณีนิยมและของขวัญนั้นมีราคาหรือมูลค่าไม่เกิน 3,000 บาท

5. ควรใช้บัตรอวยพร การลงนามในสมุดอวยพร หรือใช้บัตรแสดงความยินดีแทนการให้ของขวัญ เพื่อเป็นการป้องกันการฝ่าฝืนกฎระเบียบ อีกทั้งเพื่อประโยชน์ในการเสริมสร้างทัศนคติในการประหยัดให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ

จะจัดการอย่างไร

การจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆมี ๓ คำถาม ที่ใช้ในการตัดสินใจว่าจะรับหรือไม่รับของขวัญและหรือผลประโยชน์ คือ

1) เราควรรับหรือไม่ ตามหลักการทางจริยธรรมแม้ว่าเราจะไม่ควรรับ แต่มีหลายโอกาสที่เราไม่สามารถปฏิเสธได้หรือเป็นการรับในโอกาสที่เหมาะสมตามขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมหรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกันมาในสังคม อย่างไรก็ตามมีหลายโอกาสที่ไม่เป็นการเหมาะสมอย่างยิ่งที่จะรับ

1) ถ้าเป็นการให้เงินท่านจะต้องปฏิเสธไม่ว่าจะเป็นโอกาสใดๆ การรับเงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนกลับมาเป็นเงิน เช่น ลีดเดอร์ หุ้น พันธบัตร เป็นการประมาณจริยธรรมและอาจเข้าข่ายการรับสินบน

การถูกเสนอสิ่งใดๆนอกหนึ่งจากเงินนั้น สิ่งที่เหมาะสมเป็นเหตุผลในการตัดสินใจ คือ

- ทำไมเขาจึงเสนอให้ เช่น ให้แทนคำขอบคุณ การเสนอให้มีผลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติตนหรือ

- ความประทับใจของท่านต่อของขวัญและหรือผลประโยชน์ที่จะส่งผลต่อการทำงานในอนาคต

ถ้าท่านทำงานอยู่ในกลุ่มเสี่ยง อ่อนไหวหรืออยู่ในข่ายที่ต้องได้รับความไว้วางใจเป็นพิเศษ เช่น งานตรวจสอบภายในและงานตรวจคุณภาพต่างๆ การจัดซื้อจัดจ้าง การออกใบอนุญาตหรือการอนุมัติ/อนุญาตต่างๆ ท่านจะต้องปฏิบัติตามนโยบายและหลักจริยธรรมเรื่องนี้มากกว่าบุคคลกลุ่มอื่น

2) การรับก่อให้เกิดการขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมหรือไม่ หากการรับก่อให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์สาธารณะแล้วผลประโยชน์ส่วนตนที่ได้รับกลายเป็นมีอิทธิพลต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการ หรือก่อให้เกิดข้อสงสัยต่อสาธารณชนว่าเป็นการประพฤติโดยมิชอบ การขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวมเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการประพฤติมิชอบและการทุจริตคอร์รัปชันในแต่ละส่วนราชการควรกำหนดนโยบายการรับของขวัญและผลประโยชน์ของตนเอง โดยส่วนราชการ ที่อยู่ในกลุ่มปฏิบัติหน้าที่ที่เสี่ยงต่อการประพฤติมิชอบควรกำหนดนโยบายด้านนี้ อย่างเคร่งครัดมากกว่าหน่วยท่านอื่นๆ หลักการการปฏิบัติงานในภาครัฐอยู่บนพื้นฐานที่ว่า "การกระทำและทำและการตั้งใจใจจะต้องกระทำด้วยความเป็นกลางปราศจากการมีส่วนได้ส่วนเสียในการให้บริการ และปกป้องผลประโยชน์ของสังคมไทยโดยรวม" ดังนั้นองค์กรหรือบุคคลใดๆไม่ควรใช้ของขวัญหรือผลประโยชน์มาแสวงหาผลประโยชน์ให้กับองค์กรของตนหรือตนเองเหนือองค์กรหรือบุคคลอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้าราชการและเจ้าที่ภาครัฐมีพันธะผูกพันที่จะต้องปฏิบัติงานอย่างเป็น

ธรรมโดยกระทำและแสดงออกโดยยึดมาตรฐานความโปร่งใส ความพร้อมรับผิดชอบ และแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้อง เทียบธรรมตลอดเวลาที่มีอาชีพข้าราชการ ไม่ว่าจะขวัญและหรือผลประโยชน์นั้น จะมีค่าเพียงเล็กน้อยก็ไม่ควรรับ เพราะก่อให้เกิดความรู้สึกผูกพันหรือพันธะกับผู้ให้ และอาจก่อให้เกิดความ เสื่อมศรัทธาต่อประชาชน

2) เราควรรายงานการรับหรือไม่ การรายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ตัดหลักการต่อไปนี้

1) ธรรมชาติของผู้ให้ : พิจารณาตามกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ประกาศ คณะกรรมการ ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ รวมทั้งนโยบายของหน่วยงาน เช่น การห้ามรับของขวัญหรือประโยชน์ จากคู่สัญญา/องค์กรหรือบุคคลที่กำลังจะมาทำการค้า การสัญญาว่าจะให้-รับกับองค์กรหรือบุคคลที่จะขอทำ ใบอนุญาตหรือรับการตรวจสอบด้านต่างๆ

2) บทบาทหน้าที่ของท่านในองค์กร : ถ้าข้าราชการนั้นๆท่านในขอบข่ายที่อ่อนไหวและต้องการความ เชื่อถือไว้วางใจเป็นพิเศษ และหรือกลุ่มที่เกี่ยวกับการได้ประโยชน์หรือเสียประโยชน์ทั้งจากระดับองค์กร และระดับ บุคคล อาทิเช่น งานตรวจสอบ งานจัดซื้อจัดจ้าง การให้ใบอนุญาต/ยึดใบอนุญาต ฯลฯ ควรให้แน่ใจที่สุดว่าตัวท่าน และองค์กรมีความเที่ยงธรรมและจะไม่ถูกตั้งข้อสงสัย แม้ว่าหน่วยงานของท่านมิได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการ ห้ามรับของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆและมีได้กำหนดให้รายงานการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ ท่านควรดำรง ความถูกต้องด้วยการรายงานหรือปฏิเสธที่จะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นๆ หลักการกำหนดว่า ของขวัญและหรือผลประโยชน์อื่นใดควรต้องรายงานหรือไม่ควรจะต้องให้องค์กรเก็บรักษาไว้หรือไม่ หรือควรตกเป็น ของข้าราชการ ให้เทียบเท่ากับค่าตามราคาตลาดโดยต้องมีค่าน้อยกว่า 3,000 บาท ทั้งนี้ให้ปฏิบัติตามประกาศ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดย ธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543

3) เราสามารถเก็บไว้เป็นของตนเองได้หรือไม่

- ปกติสามารถเก็บรักษาไว้เอง หากมีค่าไม่เกิน 3,000 บาท
- หากมีราคาทางการตลาดเกิน 3,000 บาท ส่วนราชการต้องพิจารณาตัดสินว่าจะต้องให้เป็นทรัพย์สิน ของส่วนราชการหรือไม่

การฝ่าฝืนกฏนี้มีโทษอย่างไร

การฝ่าฝืนนโยบายว่าด้วยการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นและพร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติตาม ประมวล จริยธรรมอาจถูกลงโทษตักเตือน ตัดเงินเดือน จนกระทั่งถึงไล่ออกขึ้นกับความร้ายแรงของการฝ่าฝืนนอกจากนั้น หากการรับของขวัญหรือผลประโยชน์นั้นๆเข้าข่ายการรับสินบน ฉ้อฉลทุจริตและสามารถพิสูจน์ได้ว่าข้าราชการ และหรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐนั้นๆรับของขวัญหรือผลประโยชน์ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรมก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้ โดยมีชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

การรับของขวัญและผลประโยชน์ : กฎแห่งความเสี่ยง

การรับของขวัญและผลประโยชน์ใดๆเป็นสาเหตุให้สาธารณชนรับรู้ว่ามี การปฏิบัติอย่างมือคด มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการก่อให้เกิดการทำลายความเชื่อถือศรัทธาของประชาชนต่อภาครัฐและต่อข้าราชการ กฎแห่งความเสี่ยง 2 ประการที่สำคัญ คือ

1. ความพยายามที่จะหลบเลี่ยงกฎเกณฑ์ โดยตีค่าราคาของขวัญและหรือผลประโยชน์น้อยกว่าความเป็นจริง การตีค่าราคาต่ำกว่าความเป็นจริงนั้นบุคคลอาจจูงใจตนเองหรือจูงใจผู้อื่นให้คิดว่าของขวัญและหรือผลประโยชน์นั้นมีค่าต่ำกว่าที่เป็นจริงเพื่อหลีกเลี่ยงการรายงาน การกระทำดังกล่าวนับว่าเป็นการคดโกงและหลอกลวงซึ่งเข้าข่ายฝ่าฝืนประมวลจริยธรรม

2. การเพิกเฉยมองข้ามความผิดและละเลยต่อผลที่เกิดขึ้น

- การรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆอาจทำให้ติดเป็นนิสัยอย่างรวดเร็วและก่อให้เกิดความคาดหวังเสมอว่าจะได้รับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ทำให้เกิดความรู้สึกชอบหรืออยากปฏิบัติต่อผู้รับบริการ หรือผู้รับงาน-รับจ้าง-รับเหมาฯลฯ ที่เป็นผู้ให้ของขวัญและหรือผลประโยชน์โดยอิทธิพลของความชอบหรือประโยชน์ตอบแทนที่ได้รับทำให้มีการปฏิบัติตอบแทนเกินกว่ามาตรฐานที่กำหนด ในสถานการณ์เช่นนี้ ผู้รับจ้าง ผู้รับเหมา และหรือผู้รับจัดซื้ออาจรับรู้ผิดพลาดและเข้าใจว่าการรับจ้างต่างๆไม่ต้องทำในระดับมาตรฐานหรือลดคุณค่าการบริการ นอกจากนั้นหากเกิดการปฏิบัติเป็นวัฒนธรรมการทำงานทำงานขององค์กรข้าราชการและหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะมีพฤติกรรมเคยชินกับ "การรับรางวัล" จากการปฏิบัติหน้าที่ และละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยความรับผิดชอบซึ่งจัดได้ว่าเป็นการรับสินบน

- การแสวงหาเหตุผลเพื่อบิดเบือนความจริงมีแนวโน้มที่เป็นไปได้มากที่เราจะรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ โดยเฉพาะสิ่งที่ถูกใจเรา บุคคลอาจสงสัยว่าการรับของขวัญและหรือผลประโยชน์ใดๆ ถือได้ว่าเป็นความผิด แต่ผู้รับมักจะหาเหตุผลเข้าข้างตนเองดังนี้

"ฉันรู้ว่าไม่ควรรับของดังกล่าว แต่ด้วยมารยาทจึงไม่กล้าจะปฏิเสธน้ำใจหรือหากไม่รับจะเป็นการทำลายสัมพันธภาพระหว่างผู้ให้กับองค์กรหรือกับตนเอง"

"คนอื่น ๆ ก็ทำเช่นนี้ ทำไมฉันจะทำบ้างไม่ได้"

"ดูซิ ฉันอุทิศเวลานานเวลาราชการทำงาน ดังนั้นมันเป็นการยุติธรรมที่เราจะได้รางวัลผลประโยชน์พิเศษบ้าง"

"เพราะฉันเป็นคนพิเศษจริงๆ ดังนั้นผู้บังคับบัญชาจึงชมฉันและเป็นเรื่องธรรมดาที่ฉันมักเป็นคนแรกเสมอที่ได้รับโอกาสให้ไปฝึกอบรม/สัมมนา"

"มันเป็นแค่ตัวอย่างฟรีให้ทดลองใช้และฉันก็ไม่คิดว่าหน่วยงานของฉันจะสั่งสินแม้ว่าฉันจะให้คำแนะนำก็ตาม"

"ฉันไม่เห็นมีกฎระเบียบใดๆเกี่ยวกับการรับของขวัญ ดังนั้นฉันจึงให้ฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ใดๆ"

สถานการณ์ตัวอย่าง

หน่วยงานภาครัฐหนึ่งส่งนักทรัพยากรบุคคลที่ทำหน้าที่จัดซื้อจัดจ้าง (HR Procurement) ให้เข้าร่วมสัมมนาด้านทรัพยากรบุคคล เจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้รับรางวัลมูลค่า 7,000 บาท จากการเป็นผู้เข้าที่เข้าร่วมสัมมนาที่มีบุคลิกเป็น Personnel planner ซึ่งบริจาคโดยโรงงานผลิตสินค้าที่เป็นคู่ค้ากับหน่วยงานเจ้าหน้าที่ได้เก็บของรางวัลนั้นไว้โดยไม่ได้รายงานหน่วยงานเนื่องจากคิดว่าเป็นรางวัลที่ตนชนะจากการเข้าร่วมกิจกรรมการสัมมนา ผู้บังคับบัญชาตระหนักถึงความหมายที่อาจแอบแฝงมาจากการให้ และตัดสินใจว่าจะต้องมีการรายงานของรางวัลนั้นและลงทะเบียนเป็นของหน่วยงานโดยให้เหตุผลว่าการปรากฏตัวของเขาในการเข้าร่วมสัมมนาเป็นเพราะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงาน ดังนั้นเป็นความชอบธรรมของหน่วยงานที่จะตัดสินว่าจะจัดการอย่างไรกับรางวัลชิ้นนี้ เนื่องจากราคาของรางวัลและบทบาทในหน้าที่มีความเสี่ยงในเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน ในที่สุดเจ้าหน้าที่จึงถูกขอร้องให้สละรางวัลแก่หน่วยงานเพื่อใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสม

มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน

มาตรการกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2550 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับ 2) พ.ศ.ศ. 2554

หมวด 9 การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา 100 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดดำเนินกิจการดังต่อไปนี้

- (1) เป็นคู่สัญญาหรือมีส่วนได้ส่วนเสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม ตรวจสอบหรือดำเนินคดี
- (2) เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่เข้าเป็นคู่สัญญากับท่านของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ในฐานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจกำกับดูแล ควบคุม ตรวจสอบ หรือดำเนินคดี
- (3) รับสัมปทานหรือคองถัวซึ่งสัมปทานจากรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเข้าเป็นคู่สัญญากับรัฐ หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่นอันมีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือ ทางอ้อม หรือเป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทที่รับสัมปทานหรือเข้าเป็นคู่สัญญาในลักษณะดังกล่าว
- (4) เข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการ ที่ปรึกษา ตัวแทน พนักงานหรือลูกจ้างในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของ

ผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม หรือประโยชน์ทางราชการหรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น

เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดที่ต้องห้ามมิให้ดำเนินกิจการตามามวรรคหนึ่งให้เป็นที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้นำบทบัญญัติในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับคู่สมรสของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคสองโดยให้ถือว่าการดำเนินกิจการของคู่สมรสดังกล่าว เป็นการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

มาตรา 101 ให้นำบทบัญญัติมาตรา 100 มาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีโดยอนุโลม เว้นแต่การเป็นผู้ถือหุ้นไม่เกินร้อยละห้าของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่จำหน่ายได้ในบริษัทมหาชนจำกัด ซึ่งมีใช้บริษัทที่เป็นคู่สัญญากับหน่วยงานมาตรา 100 (2) ที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา 102 บทบัญญัติมาตรา 100 มิให้นำมาใช้บังคับกับการดำเนินกิจการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจกำกับ ดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบการดำเนินงานของบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่หน่วยงานของรัฐถือหุ้นหรือเข้าร่วมทุน

มาตรา 103 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับฉบับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตาม

บทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึงสองปีด้วยโดยอนุโลม

มาตรา 103/1 บรรดาความผิดที่บัญญัติไว้ในหมวดนี้ให้ถือเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญาด้วย

บทลงโทษ

มาตรา 122 เจ้าหน้าที่ของรัฐใดฝ่าฝืนบทบัญญัติมาตรา 100 มาตรา หรือมาตรา 103 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

กรณีความผิดตามมาตรา 100 วรรคสาม หากเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดพิสูจน์ได้ว่า
ตนมิได้รู้เห็นยินยอมด้วยในการที่คู่สมรสของตนดำเนินกิจการตามมาตรา 100 วรรคหนึ่ง
ให้ถือว่าผู้นั้นไม่มีความผิด

2. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. 2543

ข้อ 3 ในประกาศนี้

การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา" หมายความว่า การรับ
ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือจากบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่างๆ โดยปกติตาม
ขนบธรรมเนียม ประเพณีหรือวัฒนธรรม หรือให้แก่ตามมารยาทที่ปฏิบัติกันในสังคม

“ญาติ” หมายความว่า ผู้บุพการีผู้สืบสันดาน พี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดา
มารดาเดียวกัน ลุง ป้า น้า อา คู่สมรส ผู้บุพการีหรือผู้สืบสันดานของคู่สมรส บุตรบุญธรรม
หรือผู้รับบุตรบุญธรรม

“ประโยชน์อื่นใด” หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่า ได้แก่ การลดราคา การรับความ
บันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ข้อ 4 ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ใดรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคล
นอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อันควรได้ตามกฎหมาย หรือกฎ ข้อบังคับ ที่ออก
โดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด
โดยธรรมจรรยาตามที่กำหนดไว้ในประกาศนี้

ข้อ 5 เจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้
ดังต่อไปนี้

(1) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติซึ่งให้โดยเสน่หาตามจำนวนที่
เหมาะสมตามฐานานุรูป

(2) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลอื่นซึ่งมิใช่ญาติมีราคาหรือมูลค่า
ในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท

(3) รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่การให้นั้นเป็นการให้ในลักษณะให้กับ
บุคคลทั่วไป

ข้อ 6 การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากต่างประเทศ ซึ่งผู้ให้มิได้ระบุให้
เป็นของส่วนตัวหรือมีราคาหรือมูลค่าเกินกว่าสามพันบาท ไม่ว่าจะระบุเป็นของส่วนตัว
หรือไม่ แต่มีเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ หรือความสัมพันธ์

อันติระหว่างบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นรายงานรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้ผู้บังคับบัญชาทราบโดยเร็ว หากผู้บังคับบัญชาเห็นว่าไม่มีเหตุที่จะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นยึดถือทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวนั้นไว้เป็นประโยชน์ส่วนบุคคล ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดโดยทันที

ข้อ 7 การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่ามากกว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 5 ซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับมาแล้วโดยมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องรับไว้เพื่อรักษาไมตรีมิตรภาพ หรือความสัมพันธ์อันติระหว่างบุคคล เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงาน สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น สังกัด โดยทันทีที่สามารถกระทำได้เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าหน้าที่ของผู้นั้นรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นไว้เป็นสิทธิของตนหรือไม่

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานหรือสถานหรือองค์กรที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัด มีคำสั่งว่าไม่สมควรรับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวก็ให้คืนทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นแก่ผู้ให้โดยทันทีในกรณีที่ไม่สามารถคืนให้ได้ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นส่งมอบทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวให้เป็นสิทธิของหน่วยงานที่เจ้าที่ระรู้นั้นนั้นสังกัดโดยเป็น

เมื่อได้ดำเนินการตามความในวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าเจ้าที่ของรัฐผู้นั้นไม่เคยได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์ดังกล่าวเลย

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นหัวหน้าส่วนราชการระดับกระทรวงหรือเทียบเท่า หรือเป็นกรรมการหรือผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือเป็นกรรมการ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานของรัฐ ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้นต่อผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนส่วนผู้ที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการและกรรมการในองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่ไม่มีผู้บังคับบัญชาที่มีอำนาจถอดถอนให้แจ้งต่อกรรมการ ป.ป.ช. ทั้งนี้เพื่อดำเนินการตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นได้รับทรัพย์สินไว้ตามวรรคหนึ่ง เป็นผู้ดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ให้แจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์นั้น ต่อประธานสภา

ผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภาหรือ ประธานสภาท้องถิ่นที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นเป็นสมาชิก แล้วแต่กรณีเพื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง

ข้อ 8 หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของเจ้าหน้าที่ของรัฐตาม ประกาศฉบับนี้ให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งพ้นจากการเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย

3. ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

3.1 ส่วนคำปรารภได้กล่าวถึงค่านิยมหลักของมาตรฐานจริยธรรมสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ 9 ประการของสำนักงานผู้ตรวจการแผ่นดิน 9 ข้อ ดังนี้

(1) การยึดมั่นในคุณธรรมและจริยธรรม
(2) การมีจิตสำนึกที่ดี ซื่อสัตย์ สุจริต และรับผิดชอบ
(3) การยึดถือประโยชน์ของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตนและไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน

(4) การยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรมและถูกกฎหมาย
(5) การให้บริการแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว มีอัธยาศัย และไม่เลือกปฏิบัติ
(6) การให้ข้อมูลข่าวแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ไม่ปิดเบี่ยงข้อเท็จจริง
(7) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน รักษามาตรฐานมีคุณภาพ โปร่งใสและตรวจสอบได้

(8) การยึดมั่นในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
(9) การยึดมั่นในหลักจรรยาวิชาชีพขององค์กร

3.2 หมวด 2 ข้อ 5 ให้ข้าราชการต้องแยกเรื่องส่วนตัวออกจากตำแหน่งหน้าที่ และยึดถือประโยชน์ส่วนรวมของประเทศชาติเหนือกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยอย่างน้อยต้องวางตนดังนี้

(1) ไม่นำความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ตนมีต่อบุคคลอื่น ไม่ว่าจะ เป็นญาติ พี่น้อง พรรคพวก เพื่อนฝูงหรือผู้มีบุญคุณส่วนตัวมาประกอบการใช้ดุลพินิจให้เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลนั้น หรือปฏิบัติต่อบุคคลนั้นต่างจากบุคคลอื่น เพราะความชอบหรือชัง

(2) ไม่ใช้เวลาราชการ เงิน ทรัพย์สิน บุคลากร บริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกของทางราชการไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของตนเองหรือผู้อื่น เว้นแต่ได้รับอนุญาตโดยชอบด้วยกฎหมาย

(3) ไม่กระทำการใด หรือดำรงตำแหน่ง หรือปฏิบัติภารกิจในฐานะส่วนตัวซึ่งก่อให้เกิดความเคลือบแคลงหรือสงสัยว่าจะขัดกับประโยชน์ส่วนรวมที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน้าที่

ทั้งนี้ ในกรณีมีความเคลือบแคลงหรือสงสัยให้ข้าราชการผู้นั้น ยุติการกระทำดังกล่าวไว้ก่อนแล้วแจ้งให้ผู้บังคับบัญชา หัวหน้าส่วนราชการและกรรมการจริยธรรมพิจารณา เมื่อคณะกรรมการจริยธรรมวินิจฉัยเป็นประการใด แล้วจึงปฏิบัติตามนั้น

(4) ในการปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบในหน่วยงานโดยตรงหรือหน้าที่อื่นในราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรมหาชน หรือหน่วยงานของรัฐ ข้าราชการต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการเป็นหลัก

ในกรณีที่มีความขัดแย้งระหว่างประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์ส่วนรวมกับประโยชน์ส่วนตัวหรือส่วนกลุ่ม อันจำเป็นต้องวินิจฉัยหรือชี้ขาด ต้องยึดถือประโยชน์ของทางราชการและประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ

3.2 หมวด 2 ข้อ 6 ให้ข้าราชการต้องละเว้นจากการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่และไม่กระทำการอันเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนตัวและประโยชน์ส่วนรวม โดยอย่างน้อยต้องวางตน ดังนี้

(1) ไม่เรียก รับ หรือยอมจะรับ หรือยอมให้ผู้อื่นเรียกรับหรือยอมจะรับของของขวัญแทนตนหรือญาติของคน ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่ไม่ว่าจะเกี่ยวข้องหรือไม่ เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เป็นการให้โดยธรรมจรรยา หรือการให้ตามประเพณีหรือให้แก่บุคคลทั่วไป

(2) ไม่ใช่ตำแหน่งหรือการกระทำที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่บุคคลใดเพราะมีอคติ

(3) ไม่เสนอ หรืออนุมัติโครงการ การดำเนินการ หรือการทำนิติกรรมหรือสัญญาซึ่งตนเองหรือบุคคลอื่น จะได้ประโยชน์อันมิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายหรือประมวลจริยธรรม

แนวปฏิบัติ 10 ข้อ

ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

<p>ต้องยึดมั่น ใน จริยธรรม และยึดยึดกระทำ ในสิ่งที่ถูกต้อง และ เป็นธรรม</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">หนึ่ง</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">หก</p> <p>ต้องปฏิบัติหน้าที่ ด้วย ความเที่ยงธรรม เป็นกลางทางการเมือง ให้บริการแก่ประชาชน โดยมีอริยาทียที่ดี และ ไม่เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม</p>	<p>ต้องมี จิตสำนึกที่ดี และ ความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ เสียสละ ปฏิบัติ หน้าที่ด้วยความรวดเร็ว โปร่งใส และตรวจสอบได้</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">สอง</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">เจ็ด</p> <p>ต้องปฏิบัติ ตามกฎหมาย ว่าด้วยข้อมูลข่าวสาร ของทางราชการ อย่างเคร่งครัดและรวดเร็ว ไม่กั้วเวลา</p>	<p>ต้องแยก เรื่องส่วนตัว ออกจากตำแหน่งหน้าที่ และ ยึดถือประโยชน์ ส่วนรวม ของประเทศชาติ เหนือกว่าประโยชน์ส่วนตัว</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">สาม</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">แปด</p> <p>ต้อง มุ่งผลสัมฤทธิ์ ของงาน รักษาคุณภาพ และ มาตรฐาน แห่งวิชาชีพ โดยเคร่งครัด</p>	<p>ต้อง ระแวดระวัง จาก การแสวงประโยชน์ที่ซ่อน โดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ และไม่กระทำการ อันเป็นการขัดกัน ระหว่างประโยชน์ส่วนตัว และ ประโยชน์ส่วนรวม</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">สี่</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">เก้า</p> <p>ต้อง ยึดมั่น ในการปกครอง ระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ ทรงเป็นประมุข</p>	<p>ต้อง เคารพ และ ปฏิบัติตาม รัฐธรรมนูญ และกฎหมาย อย่างตรงไปตรงมา</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">ห้า</p> <p style="text-align: center; font-size: 2em; font-weight: bold;">สิบ</p> <p>ต้องเป็น แบบอย่างที่ดี ในการดำรงตน รักษาชื่อเสียง และภาพลักษณ์ ของราชการ โดยรวม</p>
<p>กลไกและระบบการบังคับใช้ :</p> <p>ก.พ. / คณะกรรมการจริยธรรมประจำส่วนราชการ / หัวหน้าส่วนราชการ / กลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรม</p>				
<p>ท่านสามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่หน้าเว็บไซต์ ส.ศช. www.nesdb.go.th ภายใต้หัวข้อบริการ ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) ในส่วนกฎหมายที่เกี่ยวข้อง http://www.nesdb.go.th/new_d_link.php?id=4346</p>				
<p style="text-align: right;">ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๕๐๕๕ ต่อ ๕๕๑๙-๕๕๒๑</p>				

4. ข้อบังคับสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2560

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นส่วนราชการที่มีหน้าที่หลักในการให้บริการด้านการแพทย์และสาธารณสุขแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี และสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขทุกด้านสอดคล้องกับสภาพปัญหาของแต่ละพื้นที่ โดยให้บริการประชาชนอย่างเป็นธรรมครอบคลุมและมีมาตรฐาน ดังนั้น การที่จะปฏิบัติหน้าที่ให้แก่ประชาชนอย่างมีคุณภาพจึงขึ้นอยู่กับการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการซึ่งต้องมีจิตสำนึกในหน้าที่ กระทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม เสียสละ และมุ่งประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ดำเนินการภายใต้วิสัยทัศน์ "สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดทิศทางกำกับดูแล สนับสนุนและจัดบริการสุขภาพอย่างมีส่วนร่วม เพื่อประชาชนสุขภาพดี"

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงได้จัดทำจรรยาข้าราชการตามกรอบมาตรฐานวิชาชีพโดยการมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขทั้งในราชการบริหาร ส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค ซึ่งมีเจตนารมณ์เพื่อให้ข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้มีความประพฤติดี สำนึกในหน้าที่ โดยยึดหลักคุณธรรมจริยธรรม และถือเอาประโยชน์สาธารณะเป็นที่ตั้ง เป็นข้าราชการที่ดี มีเกียรติ มีศักดิ์ศรี สร้างความเชื่อมั่นใสศรัทธา ความเชื่อถือและยกย่องจากประชาชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 78 และมาตรา 79 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551 สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข จึงได้กำหนดข้อบังคับว่าด้วยจรรยาข้าราชการสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2560 ไว้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จรรยาข้าราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๒๕๖๐

★ ข้อ ๑ ชื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
★ ข้อ ๒ ยึดหยัดและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง
★ ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค
★ ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้
★ ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน
★ ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
★ ข้อ ๗ ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๖ ประการ

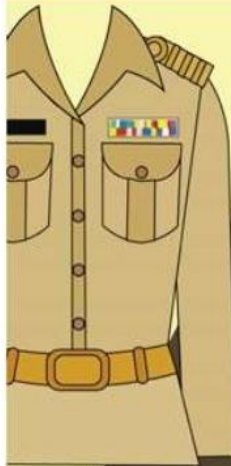
จรรยาข้าราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ข้อ ๑
ชื่อสัตย์สุจริต
และรับผิดชอบ

- ไปใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาผลประโยชน์เพื่อตนเอง/ผู้อื่น
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตยึดถือประโยชน์ราชการมากกว่าตนเอง
- รับผิดชอบต่อพลานามัยที่กระทำ
- ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสามารถ เสียสละ อดทนอดกลั้น อดทนอดกลั้น อดทนอดกลั้น อดทนอดกลั้น
- ปฏิบัติหน้าที่โดยตั้งอยู่ในความไม่ประมาท
- รักษาและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของกรมการราชการ
- เป็นแบบอย่างที่ดีในการดำรงตน รักษาชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของหน่วยงาน

สำนักสารนิเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

- f fanmoph
- t pr_moph
- healthmoph
- moph channel

จรรยาบรรณข้าราชการ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๒๕๖๐

- ★ ข้อ ๑ ชื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
- ★ ข้อ ๒ ยืนหยัดและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง
- ★ ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค
- ★ ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้
- ★ ข้อ ๕ มุ่งพลสันติสุขของรวม
- ★ ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ★ ข้อ ๗ ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

สำนักสารนิเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

f fanmoph
pr_moph
healthmoph
moph channel

จรรยาบรรณการปฏิบัติงาน

ข้อ ๒ ยืนหยัดและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้อ ๒

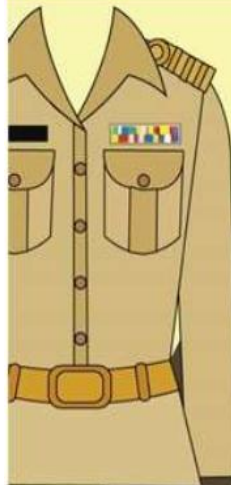
ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดความถูกต้องตามหลักวิชาการ กฎหมาย และกรอบนโยบาย

ไม่ตกอยู่ใต้อิทธิพล ไม่ใช้อิทธิพล และไม่ใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องในการปฏิบัติงาน/การดำรงชีวิต

ปกป้องผลประโยชน์ของชาติ และประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีของประชาชน

มีสำนึกและใส่ใจดูแลญาติๆ กับบุคคลอื่นเมื่อประโยชน์หรือความก้าวหน้าของตน

กล้ายืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง

จรรยาบรรณข้าราชการ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๒๕๖๐

- ★ ข้อ ๑ ชื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ
- ★ ข้อ ๒ ยืนหยัดและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง
- ★ ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค
- ★ ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้
- ★ ข้อ ๕ มุ่งพลสันติสุขของรวม
- ★ ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ★ ข้อ ๗ ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

สำนักสารนิเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

f fanmoph
pr_moph
healthmoph
moph channel

จรรยาบรรณการปฏิบัติงาน

ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรมและเสมอภาค

ข้อ ๓

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความสุภาพ มีน้ำใจ เอื้ออาทร และมีจิตบริการต่อผู้รับบริการด้วยความเสมอภาคเป็นธรรม รวดเร็วและถูกต้อง

ไม่กระทำการอันเป็นการช่วยเหลืออุปถัมภ์ หรือเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม

ให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนอย่างครบถ้วน ถูกต้อง ทันการณ์ และไม่บิดเบือนข้อเท็จจริง

จรรยา ข้าราชการ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๒๕๖๐

ข้อ ๑ ชื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ

ข้อ ๒ ยึดหยัดและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมและเสมอภาค

ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อ ๗ ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

สำนักงานนิเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

f fanmoph
t pr_moph
y healthmoph
v moph channel

จรรยาข้าราชการ
#กรมวิเทศสหการ ๐๕๖๐

ปฏิบัติหน้าที่ ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาการปฏิบัติงานแต่ละขั้นตอน

ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและตรวจสอบการดำเนินงาน โดยเปิดเผยข้อมูลตามความเหมาะสมอย่างทั่วถึง และง่ายต่อการเข้าถึงข้อมูล

ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นความลับของราชการ เพื่อชื่อประโยชน์ตนเอง/ผู้อื่น หรืออันจะเป็นภัยต่อประชาชนและประเทศชาติ

จรรยา ข้าราชการ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๒๕๖๐

ข้อ ๑ ชื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ

ข้อ ๒ ยึดหยัดและยึดมั่นในสิ่งที่ถูกต้อง

ข้อ ๓ ปฏิบัติหน้าที่อย่างมีธรรมและเสมอภาค

ข้อ ๔ ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้

ข้อ ๕ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ข้อ ๖ ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ข้อ ๗ ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ

สำนักงานนิเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

f fanmoph
t pr_moph
y healthmoph
v moph channel

จรรยาข้าราชการ
#กรมวิเทศสหการ ๐๕๖๐

มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ ใสใจ รับผิดชอบ รวดเร็ว ก้าวหน้า และมีคุณภาพ โดยวิธีการที่ถูกต้องและเป็นธรรม

พัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และความชำนาญในการปฏิบัติงาน

ปรับปรุงวิธีการ กระบวนการทำงาน กฎเกณฑ์ที่ไม่ชอบธรรม ที่เป็นอุปสรรคต่อการบริการประชาชน

ประสานงานกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ให้การบริการรวดเร็วและเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม

ให้ผู้บริหารและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้ามามีส่วนร่วมได้ส่วนเสีย ในการปฏิบัติงานราชการ

จรรยา ข้าราชการ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๒๕๖๐

จรรยาข้าราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๒๕๖๐

ข้อ ๖

ดำรงชีวิตตามหลัก ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ยึดถือและปฏิบัติตามขนบธรรมเนียมประเพณี
ที่งามของสังคม นำคำสอนทางศาสนาเป็น
แนวทางการดำรงชีวิต

ซื่อสัตย์ สุจริต อดทนและมีความเพียร ใฝ่ความรู้
สติปัญญา คุณธรรมเป็นภูมิคุ้มกันการดำเนินชีวิต

ดำเนินการใดๆ ด้วยเหตุผล นำความรู้ตามหลักวิชาการ
มาพิจารณาอย่างรอบคอบ ดำเนินประโยชน์ส่วนรวม

สำนักสารนิเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

 fanmoph
 pr_moph
 healthmoph
 moph channel

จรรยา ข้าราชการ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
๒๕๖๐

จรรยาข้าราชการ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ๒๕๖๐

ข้อ ๗

ปฏิบัติตนตามค่านิยมหลัก ของคนไทย ๑๒ ประการ

- มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
- ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน
- กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
- ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม
- รักชาติ ศาสนา วัฒนธรรมประเพณีไทย
- มีศีลธรรม รักษาความสัตย์
- เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย
- มีระเบียบ วินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
- มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ
- มีความเข้มแข็งทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ
- รู้จักดำรงตนโดยใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

สำนักสารนิเทศ
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

 fanmoph
 pr_moph
 healthmoph
 moph channel

ประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ประเมินความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนด้าน

- (1) การจัดซื้อจัดจ้าง
- (2) การจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา
- (3) การเบิกจ่ายค่าตอบแทน
- (4) การใช้รถทางราชการ
- (5) การนำวัสดุ อุปกรณ์ทางราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว
- (6) การจ่ายยา และเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยาเกินความจำเป็น
- (7) การจำหน่ายพัสดุประจำปี

ชื่อกระบวนการงาน

- (1) กระบวนการความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดซื้อ จัดจ้าง
- (2) กระบวนการความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจัดทำโครงการ ฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา
- (3) กระบวนการความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการเบิกจ่าย ค่าตอบแทน
- (4) กระบวนการความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการใช้รถทางราชการ
- (5) กระบวนการความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการนำวัสดุอุปกรณ์ ทางราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว
- (6) กระบวนการความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจ่ายยา และ เวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยาเกินความจำเป็น
- (7) กระบวนการความเสี่ยงที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจำหน่ายพัสดุ ประจำปี

ชื่อหน่วยงาน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสัชนาลัย

ผู้รับผิดชอบ นางสาววัลลภา โกศล โทรศัพท์ 055-671482

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสัชชนาลัย ได้พิจารณาเลือกประเด็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งจะดำเนินการรายงานภายหลังจากการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน จำนวน 8 ขั้นตอน ใน 9 ขั้นตอน กำหนดขั้นตอนในการประเมินความเสี่ยงเสี่ยงเพื่อดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนจากภาระงานด้านภารกิจด้านสนับสนุน สำหรับขั้นตอนที่ 9 เป็นการรายงานตามแผนการบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งจะดำเนินงานภายหลังจากการดำเนินการตามแผนบริหารความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน

กรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสัชชนาลัย

ลำดับ	ขั้นตอนย่อยที่มีความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน	การกำกับติดตาม/ การรายงาน
1	กระบวนการความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ด้านการจัดหาพัสดุ ขั้นตอนย่อยที่คาดว่าจะเกิดความเสี่ยง -มีโอกาสดเกิดความเสี่ยงเนื่องจากผู้ที่รับผิดชอบหน้าที่ในการจัดซื้อ จัดหาพัสดุ และผู้ที่ทำหน้าที่ในการบริหารคลังพัสดุเป็นบุคคลเดียวกัน - การสั่งซื้อพัสดุ ครุภัณฑ์ จากญาติสายตรง (บิดา มารดา ญาติ)	รายงานทุก ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ของ ทุกปี
2	กระบวนการความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ด้านการจัดทำโครงการฝึกอบรม ประชุม ศึกษา ดูงาน และสัมมนา ขั้นตอนย่อยที่คาดว่าจะเกิดความเสี่ยง -ผู้รับผิดชอบโครงการฯ : เช่น การเบิก - จ่าย ค่าอาหาร กรณีไม่มีความรู้ความ เข้าใจในระเบียบการเงินการคลังอาจมีโอกาสรเสี่ยงในการปฏิบัติไม่ถูกต้องตาม ระเบียบที่เกี่ยวข้อง และอาจทำให้เกิดการหาผลประโยชน์ให้ตัวเองได้ทั้งที่ตั้งใจ และไม่ตั้งใจ	รายงานทุก ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ของ ทุกปี
3	กระบวนการความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน ด้านการเบิกจ่ายค่าตอบแทน ขั้นตอนย่อยที่คาดว่าจะเกิดความเสี่ยง - การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ และวันหยุดราชการ : บางครั้งอาจไม่ได้ทำ บันทึกเพื่อชี้แจงเหตุผล ความจำเป็นในการขอปฏิบัติงานดังกล่าวอาจทำให้การ เบิกจ่ายค่าตอบแทนไม่สมเหตุ สมผล และการปฏิบัติงานไม่สอดคล้อง กับความจำเป็น เร่งด่วนตามความเป็นจริงอาจส่งผลกระทบต่อต้นทุนค่าแรง ที่ สูงขึ้น	รายงานทุก ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ของ ทุกปี

4	<p>กระบวนการความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการใช้รถทางราชการ</p> <p>ขั้นตอนย่อยที่คาดว่าจะเกิดความเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - การขอใช้รถราชการ ไม่ถูกต้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยรถราชการ พ.ศ.๒๕๒๓ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม - การให้ข้อมูลอันเป็นเท็จแก่ สสอ. ในด้านการซ่อมบำรุงดูแลรักษารถทางราชการ - การจัดทำข้อมูลการใช้รถทางราชการเป็นเท็จ 	<p>รายงานทุก ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ของทุกปี</p>
5	<p>กระบวนการความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการนำวัสดุ อุปกรณ์ทางราชการไปใช้ในกิจการส่วนตัว</p> <p>ขั้นตอนย่อยที่คาดว่าจะเกิดความเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - บุคลากรที่รับผิดชอบด้านการดูแล ควบคุม วัสดุ อุปกรณ์ทางราชการนำวัสดุ และอุปกรณ์ดังกล่าวไปใช้ใช้เพื่อการส่วนตัว เช่น นำวัสดุ อุปกรณ์ทางการแพทย์ไปใช้ใน Clinic ของตัวเอง 	<p>รายงานทุก ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ของทุกปี</p>
6	<p>กระบวนการความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านการจ่ายยา และเวชภัณฑ์ที่ไม่ใช่ยาเกินความจำเป็น</p> <p>ขั้นตอนย่อยที่คาดว่าจะเกิดความเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีการจัดหาบุคคลมารับยาแทนหลายๆ ราย เพื่อนำยาที่ได้จากแพทย์ส่งไปใช้ประโยชน์ทางธุรกิจของตนเอง 	<p>รายงานทุก ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ของทุกปี</p>
7	<p>กระบวนการความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนด้านจำหน่ายพัสดุประจำปี</p> <p>ขั้นตอนย่อยที่คาดว่าจะเกิดความเสี่ยง</p> <ul style="list-style-type: none"> - เจ้าหน้าที่/ผู้ที่เกี่ยวข้อง มีความสนิทสนมส่วนตัวกับผู้มาประมูลเพื่อจำหน่ายพัสดุประจำปี อาจจะทำให้เกิดการฮั้วได้ 	<p>รายงานทุก ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ของทุกปี</p>

ภาคผนวก

คู่มือ
ผลประโยชน์
ทับซ้อน
Conflict of Interest

พฤติกรรม
อย่างไร
เข้าข่ายผลประโยชน์
ทับซ้อน ?

ความขัดแย้งกันระหว่าง

ผลประโยชน์
ส่วนตัว

ผลประโยชน์
ส่วนรวม

การรับของขวัญ
หรือรับผลประโยชน์

การทำงาน
หลังเกษียณ

การหาผลประโยชน์
ให้ตนเอง ครอบครัว
หรือพวกพ้อง

การทำงาน
พิเศษ

ต้นเหตุพื้นฐาน
ของการคอร์รัปชัน

การรับรู้
ข้อมูลภายใน

การนำทรัพย์สิน
ของหน่วยงานไปใช้
ชั่วคราวในกิจการ
ที่เป็นของส่วนตัว

การนำโครงการสาธารณะ
ลงในเขตเลือกตั้ง
เพื่อประโยชน์ทางการเมือง

ปัจจัยที่ทำให้เกิด ผลประโยชน์ ทับซ้อน

มีฐานคิดในเรื่อง
การตอบแทนบุญคุณ
โดยเฉพาะบุญคุณทางการเมือง

มีพฤติกรรมการใช้
ใช้จ่ายเงินที่สุรุ่ยสุร่าย
ทำให้รายรับไม่สมดุลกับรายจ่าย

มีความจำเป็น
ในการรักษาตัวรอด
ลดการเผชิญปัญหา เน้นเรื่องวัตถุนิยม
การอยากมี อยากได้

บทลงโทษทางกฎหมายยังไม่เพียงพอ
ต่อการ “ป้องกัน” และ “ป้องปราม”

โครงสร้างการบริหาร และการ
มีระบบการตรวจสอบถ่วงดุล
ซึ่งฝ่ายตรวจสอบยังขาดความเข้าใจ
และระบบยังไม่มีประสิทธิภาพ

มีฐานความคิด
ในลักษณะบูรณาการ
ไม่สามารถแยกแยะระหว่างเรื่องส่วนตัว
กับเรื่องส่วนรวมออกจากกันอย่างสิ้นเชิง

แนวทางปฏิบัติ เพื่อป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน

การเตรียมตัวก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง (ก่อนเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ)

ก่อนเข้ารับตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐ บุคคลนั้น จะต้องเตรียมตัวโดยต้องสอบตนเอง
คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ว่าได้มีการดำเนินกิจการใดๆ บ้าง

ในขณะที่ตนเองอยู่ในสถานะของเอกชนที่ได้ทำธุรกิจหรือทำการค้าไว้กับรัฐ โดยจะต้องตรวจสอบ
การเป็นคู่สัญญากับรัฐ การรับสัมปทานจากรัฐ หรือการเป็นกรรมการผู้จัดการ การถือหุ้นหรือ
การเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการหรือการเป็นหุ้นส่วนในห้างหุ้นส่วนต่างๆ ว่ามีหรือไม่ อย่างไร และต้อง
สำรวจกิจการต่างๆ ของคู่สมรส รวมถึงการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การปฏิบัติหน้าที่หรือดำรงตนใน ระหว่างที่เป็นเจ้าหน้าที่รัฐ

นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
หรือผู้บริหารหน่วยงานภาครัฐ

ต้องไม่ดำเนินกิจการใดๆ ที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล
กับประโยชน์ส่วนรวม ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน และปราบปรามการทุจริต

การดำเนินกิจการในภายหลัง ที่พ้นจากตำแหน่ง (ยังไม่ถึง ๒ ปี)

กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกัน
และปราบปรามการทุจริตตามมาตรา ๑๐๐ ได้บัญญัติ
ห้ามเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกัน

ระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม โดยห้ามดำเนินกิจการนั้น
ต่อไปอีกเป็นเวลา ๒ ปี นับแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นได้พ้นจากตำแหน่งนั้นๆ แล้ว
รวมถึงการดำเนินกิจการของคู่สมรสด้วย

STRONG

Sufficient

พอเพียง
 ให้ความสำคัญกับ
 ความพอเพียง
 และมีความพอเพียง

Transparent

โปร่งใส
 มีความโปร่งใส
 ในการดำเนินงาน
 และมีความโปร่งใส

Realise

คืบรู้
 มีความรู้และ
 ประสบความสำเร็จ
 ในการดำเนินงาน

Onward

มุ่งไปข้างหน้า
 มีความมุ่งมั่น
 ในการดำเนินงาน
 และมีความมุ่งมั่น

Knowledge

ความรู้
 มีความรู้และ
 ประสบความสำเร็จ
 ในการดำเนินงาน

Generosity

ความเอื้ออาทร
 มีความเอื้ออาทร
 ในการดำเนินงาน
 และมีความเอื้ออาทร

จิตพอเพียง ด้านทุจริต

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงสาธารณสุข

ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต
กระทรวงสาธารณสุข

กรณี...การรับของขวัญ หรือรับผลประโยชน์

ของขวัญ หรือผลประโยชน์ที่ได้รับ
เมื่อเทียบกับราคาตลาด
มีค่า **ไม่เกิน 3,000** บาท

ถ้าเป็นการให้เงิน **ห้ามต้องปฏิเสธ**
ไม่ว่าจะเป็นโอกาสใดๆ

หรือการรับเงินสดหรือสิ่งใดๆ ที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินได้
เช่น หุ่น พินธบัตร หรือลอตเตอรี่ ฯลฯ ส่วนเงินเข้ารายการรับสินบน
และเป็นการฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนทั้งสิ้น

ของขวัญที่มีค่าทางประวัติศาสตร์หรือ
วัฒนธรรม เช่น งานศิลปะ พระพุทธรูป
เครื่องประดับโบราณ

ของขวัญหรือผลประโยชน์มีค่า
ทางการตลาดมากกว่า 15,000 บาท
ให้ส่งมอบเป็นทรัพย์สินขององค์กร
เพื่อใช้ประโยชน์สาธารณะหรือ
ตามความเหมาะสม

**ต้อง
รายงาน**

ของขวัญหรือผลประโยชน์ที่มีค่าทางการตลาด
ระหว่าง 3,000-15,000 บาท และเจ้าหน้าที่มี
ความจำเป็นต้องรับให้องค์กร โดยหัวหน้า
ส่วนราชการตัดสินใจว่าสมควรให้ข้าราชการ
หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐคนนั้นๆ
รับทรัพย์สินดังกล่าวหรือไม่

ของขวัญหรือผลประโยชน์ใดๆ
เมื่อเทียบกับราคาตลาดมีค่าเกิน
3,000 บาท ต้องรายงานหน่วยงาน
และลงทะเบียนไว้

ผลประโยชน์ กับข้อ หากฝ่าฝืน... มีโทษอย่างไร?

การมีพฤติกรรมใดๆ ก็ตามที่เข้าข่ายประเภทของผลประโยชน์กับข้อหรือมีพฤติกรรมที่พร้อมฝ่าฝืนการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน ย่อมส่งผลให้ถูกลงโทษ ตักเตือน ตัดเงินเดือนจนกระทั่งถึงขั้นไล่ออก ขึ้นอยู่กับความร้ายแรงของการฝ่าฝืน นอกจากนี้หากพฤติกรรมนั้นๆ เข้าข่ายการรับสินบน ดื้อฉลากุจริต และสามารถพิสูจน์ได้ว่า ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นๆมีการรับผลประโยชน์กับข้อหรือเข้าร่วม การมีพฤติกรรมดังกล่าว ซึ่งมีผลต่อความเป็นธรรมก่อให้เกิดผลประโยชน์แก่ผู้ให้โดยมิชอบ หากถูกตัดสินว่าผิดจริง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนอาจมีส่วนร่วมในการรับโทษทางอาญาด้วย

ตักเตือน

ตัด
เงินเดือน

ไล่ออก

โทษทาง
อาญา

เอกสารอ้างอิง

- การบริหารจัดการผลประโยชน์ทับซ้อน, คู่มือ: การพัฒนาและส่งเสริมการปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ข้าราชการพลเรือนสำหรับคณะกรรมการจริยธรรม, ๒๕๕๔
- คู่มือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interest) ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ที่ปรึกษา

นายเดชทัต หอมบุปผา

สาธารณสุขอำเภอศรีสัชนาลัย

ประธานคณะกรรมการขับเคลื่อน ITA สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสัชนาลัย

ผู้จัดทำ

นางสาววัลลภา โกศล

เจ้าพนักงานสาธารณสุขอาวุโส สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสัชนาลัย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสัชนาลัย

<https://www.sasuksrisat02.com>

www.facebook.com/สำนักงานสาธารณสุขอำเภอศรีสัชนาลัย

โทร. ๐๕๕-๖71482

